KONTROLLUTVALGET I HURDAL KOMMUNE

Kontrollutvalgets medlemmer	Arne Solsrud-leder Jorunn Larsen Glosli – nestleder Geir Mosteid

Ordfører	Ordfører Runar Bålsrud
Revisor	Øvre Romerike Revisjonsdistrikt IKS

Kopi av innkallingen sendes:	Rådmann Lillian Nærem

Kopi av innkallingens framside sendes:	*Varamedlemmene (til orientering).* *Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.*

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Sted	**ØRRD's lokaler, Råholt.**
Tid	**Torsdag 28.2.13 kl. 08.00 – 10:00.**
Sekretær	Sekretær Øystein Hagen *(Forfall må meldes så snart som mulig til tlf. 67 93 45 81/995 03 402, ev. oyshag@lorenskog.kommune.no)*
Invitert til sak	Rådmann Lillian Nærem til sak 08/2013.

SAKSLISTE

Sak nr.	Sak
08/2013	**Orientering om arbeidsavtalenes utforming og arbeidsbeskrivelse for den enkelte ansatte.**
09/2013	**Referater, orienteringer og diskusjoner.**
10/2013	**Forvaltningsrevisjonsprosjekt IKT-sikkerhet og personvern.**
11/2013	**Prosjektplan – Sykefravær og tjenestekvalitet.**
12/2013	**Tiltaksplanen – saker til oppfølging/behandling.**
13/2013	**Oversikt over oppfølging av kontrollutvalgets vedtak 2013, sist redigert 21.2.13.**
14/2013	**Eventuelt.**

Arne Solsrud (sign.)
kontrollutvalgets leder

Lørenskog 21.2.13

Øystein Hagen
sekretær for kontrollutvalget

Sak nr.	Sak	Møtedato
08/2013	**Orientering om arbeidsavtalenes utforming og arbeidsbeskrivelse for den enkelte ansatte.**	28.02.13

Saksbehandler

- Øystein Hagen

Saksdokumenter

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har invitert rådmannen for å få en orientering om hvordan arbeidsavtalene er utformet? Hvordan fremkommer arbeidsoppgavene til den enkelte ansatte i arbeidsavtalen, og er de godt beskrevet slik at den enkelte vet hvilke oppgaver han/hun skal gjøre?

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rådmannens redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	**Utskrift**

Sak nr.	Sak	Møtedato
09/2013	Referater, orienteringer og diskusjoner.	28.02.13

Saksbehandler

- Øystein Hagen

Saksdokumenter

Referater/vedlegg

1. Postjournal 2013 for kontrollutvalget i Hurdal, med jnr. 1 til 7 -2013.
2. Utskrift av Kommunestyresak PS 13/10 (13/61) – plan for forvaltningsrevisjon 2013-2016 (deles ut i møtet).
3. Utskrift av Kommunestyresak PS 13/11 (13/62) – plan for selskapskontroll 2013-2016 (deles ut i møtet).
4. Kontrollrapport 2012 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Hurdal kommune.
5. Informasjonsutveksling mellom kontrollutvalget og Fylkesmannens tilsyn.

Saksopplysninger

Orienteringer/diskusjoner

- Åpne møter i kontrollutvalget. Pressemelding fra Kommunal- og regionaldepartementet (vedlegg 6).

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatene og informasjonen til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	**Utskrift**

Vedlegg .1.

						Postliste 2013 for kontrollutvalget i Hurdal			
Jnr.	**Reg.dato**	**Dok.dato**	**Inn**	**Ut**	**Avsender/Mottaker**	**Innhold**	**U.**	**Arkiv**	**Merknader**
1	05.02.2013	05.02.2013		x	Hurdal kommune	Særutskrift sak 04/2013		415.5.5	
2	04.02.2013	01.02.2013		x	Hurdal kommune	Protokoll 010213		415.5.4	
3	18.02.2013	18.02.2013		x	Rådmann	Innkalling til møte		415.2.2	
4	19.02.2013	15.02.2013	x		Skateetaten	Kontrollrapport 2012 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen		415.2.2	
5	20.02.2013	18.02.2013	x		Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Informasjonsutveksling mellom kontrollutvalget og Fylkesmannens tilsyn		415.2.2	
6	08.02.2013	08.02.2013	x		Øvre romerike distriksrevisjon IKS	Forvaltningsrevisjonsprosjekt IKT-sikkerhet og personvern		415.9.3	
7	13.02.2013	13.02.2013	x		Øvre romerike distriksrevisjon IKS	Prosjektplan for sykefravær og tjenestekvalitet		415.9.2	
8									

Skatteetaten

Saksbehandler	Deres dato	Vår dato
Håvard Myreng		15. februar 2013
Telefon	Deres referanse	Vår referanse
996 35 101		2012/936537

Vedlegg 4.

Kommunestyret i Hurdal kommune
Minneåsvegen 3
2090 HURDAL

KOPI

Kontrollrapport 2012 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Hurdal kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av skattebetalingsloven § 2-8, som utfylles av "*Instruks for skatteoppkrevere*", fastsatt av Skattedirektoratet 8. januar 2009.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "*Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne*" av 11. januar 2012.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "*Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne*" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

Postadresse	Besøksadresse	Sentralbord
Postboks 9200 Grønland 0134 Oslo	Se www.skatteetaten.no eller ring gratis 800 80 000	800 80 000
	Org. nr: 991733043	Telefaks
skattost@skatteetaten.no		22 17 01 21

2. Skatteoppkreverfunksjonens måloppnåelse

2.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Hurdal kommune viser per 31. desember 2012 en skatte- og avgiftsinngang[1] til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 195 565 058 og utestående restanser[2] på kr 14 914 952 herav berostilte krav på kr 1 865 902. Skatteregnskapet er avgitt av kommunens skatteoppkrever 18. januar 2013.

2.2 Innkrevingsresultater

Vi har gjennomgått innkrevingsresultatene per 31. desember 2012 for Hurdal kommune.

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK:	Innbetalt av sum krav (i %):	Resultat-krav (i %):	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år:	Innbetalt av sum krav (i %) regionen:
Restskatt personlige skattytere 2010:	5,1	77,9	91,0	81,3	93,4
Arbeidsgiveravgift 2011:	25,3	98,5	99,7	98,9	99,8
Forskuddsskatt personlige skattytere 2011:	10,7	97,1	98,4	95,2	99,1
Forskuddstrekk 2011:	48,5	98,7	99,9	99,9	99,9
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2011:	5,5	99,9	-	100,0	99,9
Restskatt upersonlige skattytere 2010:	2,3	97,7	97,5	97,4	99,0

2.3 Arbeidsgiverkontroll

Skatteoppkreveren for Hurdal kommune er tilsluttet den interkommunale kontrollordningen for Øvre Romerike.

Resultater for den interkommunale kontrollordningen per 31. desember 2012 viser følgende[3]:

Antall arbeidsgivere:	Minste-krav 5 %:	Antall utførte kontroller 2012:	Utført kontroll 2012 (i %):	Utført kontroll 2011 (i %):	Utført kontroll 2010 (i %):	Utført kontroll 2012 region (i %):
2 943	5,0	150	5,1	5,0	5,2	4,6

Tallet for 2010 er individuelt tall for Hurdal kommune.

[1] Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene
[2] Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav
[3] Fra 2011 er rapporteringsordningen endret fra rapportering pr. kommune til interkommunal kontrollordning/kontrollsamarbeid, der det er aktuelt.

2.4 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkrevers resultatrapportering:

Antall årsverk 2012	Antall årsverk 2011	Antall årsverk 2010
4,1	1,2	1,2

Fra 1. juli 2012 er skatteoppkreveren for Hurdal sammenslått med skatteoppkreverfunksjonen for Nannestad kommune. De oppgitte tallene for 2010 og 2011 gjelder Hurdal kommune. For 2012 gjelder tallet kommunene Hurdal og Nannestad samlet.

3. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2012 gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll, skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll. Siste stedlige kontroll ble avholdt 4. desember 2012.

Skattekontoret har i 2012 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for området skatteregnskap.

Skatteoppkreverkontoret har gitt tilbakemelding på anbefalinger som er gitt.

4. Resultat av utført kontroll

- ***Intern kontroll***

Basert på de kontrollene som vi har gjennomført, har skattekontoret ikke avdekket vesentlige svakheter i skatteoppkreverens overordnede intern kontroll.

- ***Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap***

Basert på de kontrollene som vi har gjennomført, finner skattekontoret at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- ***Skatte- og avgiftsinnkrevingen***

Basert på de kontrollene som vi har gjennomført, finner skattekontoret at utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- ***Arbeidsgiverkontroll***

Basert på de kontrollene som vi har gjennomført, finner skattekontoret at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og utføres i tilstrekkelig omfang.

5. Ytterligere informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger i 2012 gitt anbefalinger som er meddelt skatteoppkreveren i brev av 4. juni 2012.

Vennlig hilsen

Odd Woxholt
avdelingsdirektør
Skatt øst

Christine Kiste

Kopi til:

- Kontrollutvalget i Hurdal kommune
- Skatteoppkreveren for Hurdal kommune
- Riksrevisjonen

Vedlegg - 5.

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Samordningsstaben

Kontrollutvalgene i Akershus og Oslo

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Saksbehandler:	Dato:
		2010/5133-13 FM-K	Oddveig Hallingstad Trovik	18.2.2013

Informasjonsutveksling mellom kontrollutvalget og Fylkesmannens tilsyn

Det har de senere årene vært et økende fokus på koplingen mellom den kommunale egenkontrollen og det statlige tilsynet. I rapporten "85 tilrådingar for stryrkt eigenkontroll i kommunane" som kom i 2009, står det at "Fylkesmannen bør i samband med planlegging og gjennomføring av tilsyn halde seg orientert om planar og resultat i den kommunale eigenkontrollen." Formålet er bedre ressursutnyttelse og å unngå "dobbeltkontroll".

Tilsyn er en del av den statlige styringen med kommunene, og ansees nødvendig for å kontrollere kommunal oppfølging av nasjonale mål. Det statlige tilsynet er begrenset til såkalt lovlighetstilsyn; det vil si tilsyn med om virksomheten utøves i samsvar med lovkrav.

En effektiv kommunal egenkontroll er med på å sikre god folkevalgt styring gjennom oppdatert kunnskap om situasjonen i egen kommune, og gir anledning til å diskutere hvordan egen virksomhet drives og om egne målsettinger nås. Ettersom kjernen i forvaltningsrevisjon er å kunne gjøre systematiske vurderinger av både økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger av vedtakene, har den et friere mandat og åpner muligheter for å se på andre og flere sider av tjenesten enn det statlige tilsynet har.

I 2010 inviterte vi kontrollutvalgssekretariatene og revisjonsenhetene i Akershus og Oslo til et møte, hvor vi blant annet diskuterte hvordan vi best kan samhandle i tråd med oppdraget.

Vi ba om å få løpende tilsendt relevante planer og rapporter fra kommunene, og fikk god respons; særlig den første tiden etter at møtet var avholdt. Dokumentene vi fikk tilsendt opplevdes som nyttige hos tilsynsavdelingene, og vi ønsker å høre fra flere av dere igjen.

Vi ber om å få tilsendt følgende;

- plan for forvaltningsrevisjon, og eventuelt plan for selskapskontroll
- rapporter fra gjennomførte forvaltningsrevisjoner
- overordnet analyse

Om dokumentene ligger tilgjengelig på nett, ber vi dere oppgi hvor de finnes.

Dette vil gjøre det lettere for oss å ta hensyn til egenkontrollen, uten at vi dermed kan gå god for at dette alltid vil være avgjørende ved våre valg av tilsynstemaer og kommuner.

Postadresse: Postboks 8111 Dep 0032 Oslo
Besøksadresse: Tordenskiolds gt 12 Inngang sjøsiden
Telefon: 22 00 35 00 Telefaks: 22 00 35 11 Internett: www.fylkesmannen.no/OsloOgAkershus
Saksbehandler: Oddveig Hallingstad Trovik Direkte telefon: 22 00 35 43 E-post: fmoapostmottak@fylkesmannen.no Org.nummer: NO 974 761 319

Vedlegg. 6.

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Pressemelding, 08.02.2013

Opne møte i kontrollutval og kommunale føretak

Frå 1. juli 2013 skal det vere opne møte i kontrollutval og kommunale føretak. - Lovendringa vil gje innbyggjarar og media betre innsyn i kommunal verksemd, seier statsråd Liv Signe Navarsete.

Lovendringane er eit resultat av arbeidet i Kommunal- og regionaldepartementet for ein endå betre eigenkontroll i kommunane. Det er òg ei oppfølging av arbeidsgrupperapporten *85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane*.

- Kontrollutvalet er kontrollorganet til kommunestyret. Dei handsamar viktige saker som handlar om kommunale tenester, økonomi og måloppnåing. Eg meiner det er viktig og rett at desse møta som hovudregel er opne, seier Navarsete.

Også styremøta i kommunale føretak skal som hovudregel vere opne.

- Kommunale føretak er ein del av kommunen. Dei bør i stor grad vere opne for innsyn, seier Navarsete.

Kommunelova er samstundes endra slik at kontrollutvala og revisorane får rett til innsyn i alle interkommunale samarbeid etter kommunelova § 27 og i alle aksjeselskap som direkte eller indirekte er eigde av kommunen.

- Styrkt eigenkontroll er viktig for å sikre tilliten innbyggjarane har til kommunen. Det sikrar også effektiv og rett ressursbruk i kommunen, seier Navarsete.

Statsråden peiker òg på samanhengen mellom eigenkontrollen og statleg tilsyn.

- Eg ser det slik at i kommunar med aktiv forvaltningsrevisjon og eigenkontroll bør statlege tilsynsetatar ta omsyn til det og redusere tilsynet sitt, seier Navarsete.

Kommunal- og regionaldepartementet sin pressetelefon: 22 24 25 00.

Sak nr.	Sak	Møtedato
10/2013	Forvaltningsrevisjonsprosjekt IKT-sikkerhet og personvern.	28.02.13

Saksbehandler

- Øystein Hagen

Saksdokumenter

Rapport: Forvaltningsrevisjonsprosjekt – IKT-sikkerhet og personvern (tidligere sendt ut).

Saksopplysninger

Prosjektet gjennomføres med bakgrunn i revidert plan for forvaltningsrevisjon 2009-2012 vedtatt av kontrollutvalgene i Eidsvoll, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad og Ullensaker. IKT-sikkerhet og personvern er av kontrollutvalgene sett på som et prioritert område for felles forvaltningsrevisjonsprosjekt. Prosjektet er derfor gjennomført i alle fem kommunene.

Formålet med prosjektet var å vurdere om kommunenes tilnærming til IKT-sikkerhet er systematisk med tanke på om de følger føringer knyttet til internkontroll for IKT-sikkerhet og personvern.

Revisjonen har mottatt en muntlig tilbakemelding fra Rådmann og hun har ingen kommentarer til rapporten.

Problemstillingen for denne undersøkelsen er følgende:

- *I hvilken grad har kommunen en systematisk tilnærming til IKT-sikkerhet og personvern?*

Revisjonskriterier uttrykker de krav og forventninger som kommunene undersøkes mot. Revisjonskriterier for denne undersøkelsen er kort oppsummert slik:

Kommunene skal dokumentere en systematisk tilnærming til IKT-sikkerhet og personvern i tiknytning til følgende punkter:

- en strategisk IKT-planlegging
- IKT-prosesser og relasjoner
- kommunikasjon av ledelsens mål og retning
- vurdering og styring av IKT-risiko
- håndtering av kvalitet og avviksrapportering

Revisjonens konklusjoner i rapporten vedrørende Hurdal kommune er følgende:

Revisjonen anser at kommunen ved revisjonens undersøkelse ikke fullt ut har en systematisk tilnærming til IKT-sikkerhet og personvern. ØRU-kommunene har i felleskap utarbeidet en strategi for IKT-sikkerhet og personvern for å sikre at kommunene overholder regelverket. Revisjonen anser dette arbeidet som positivt, men vurderer det slik at kommunen i mindre grad har implementert strategien i egen organisasjon.

Revisjonen vurderer det slik at tiltakene for å bedre IKT-sikkerhet og personvern i større grad bør være basert på dokumenterte risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Kommunen kan i bedre grad benytte seg av intranettet som informasjonskanal om informasjonssikkerhet.

Revisjonen kan ikke se at kommunen kan dokumentere gjennomførte risikovurderinger med tanke på informasjonssikkerhet med kartlagt sannsynlighet, konsekvens og akseptert risiko.

Revisjonen er ikke forelagt en overordnet konfigurasjonskontroll bestående av oversikt over behandlinger av personopplysninger i henhold til personopplysningsforskriften § 2-4.

Det er revisjonens vurdering at kommunen ikke har et dokumentert system for å oppdage og følge opp avvik vedrørende IKT-sikkerhet.

Revisjonens anbefalinger til Hurdal kommune er følgende:

- Tiltakene for å bedre IKT-sikkerhet og personvern bør i større grad være basert på dokumenterte risiko- og vesentlighetsvurderinger i kommunen, i henhold til personopplysningsforskriften § 2-3.
- Kommunen bør vektlegge å implementere strategien for IKT-sikkerhet og personvern for kommunene på Øvre Romerike i egen organisasjon.
- Kommunen bør informere bedre om informasjonssikkerhet for eksempel gjennom kommunens intranett.
- Kommunen bør utarbeide oversikt over behandlingen av personopplysninger i henhold til personopplysningsforskriften § 2-4.
- Kommunen bør dokumentere kartlagt sannsynlighet og konsekvens for brudd på informasjonssikkerheten internt i kommunens organisasjon, jf. personopplysningsforskriften § 2-4, annet ledd.
- Kommunen bør innføre et helhetlig avvikssystem for IKT-sikkerhet, jf. personopplysningsforskriften § 2-6, siste ledd.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og oversender den til kommunestyret med følgende innstilling:

- Kommunestyret ber rådmannen følge opp følgende punkter:
  - Tiltakene for å bedre IKT-sikkerhet og personvern bør i større grad være basert på dokumenterte risiko- og vesentlighetsvurderinger i kommunen, i henhold til personopplysningsforskriften § 2-3.
  - Kommunen bør vektlegge å implementere strategien for IKT-sikkerhet og personvern for kommunene på Øvre Romerike i egen organisasjon.
  - Kommunen bør informere bedre om informasjonssikkerhet for eksempel gjennom kommunens intranett.
  - Kommunen bør utarbeide oversikt over behandlingen av personopplysninger i henhold til personopplysningsforskriften § 2-4.
  - Kommunen bør dokumentere kartlagt sannsynlighet og konsekvens for brudd på informasjonssikkerheten internt i kommunens organisasjon, jf. personopplysningsforskriften § 2-4, annet ledd.
  - Kommunen bør innføre et helhetlig avvikssystem for IKT-sikkerhet, jf. personopplysningsforskriften § 2-6, siste ledd.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	**Utskrift** Hurdal kommunestyre

Sak nr.	Sak	Møtedato
11/2013	Prosjektplan – Sykefravær og tjenestekvalitet.	28.02.13

Saksbehandler
- Øystein Hagen

Saksdokumenter
Prosjektplan – Sykefravær og tjenestekvalitet

Saksopplysninger
I henhold til plan for forvaltningsrevisjon 2013-2016 er sykefravær og tjenestekvalitet et prioritert område for felles forvaltningsrevisjonsprosjekter i kommunene Eidsvoll, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad og Ullensaker.

Revisjonen har utarbeidet en overordnet prosjektplan for dette prosjektet som er vedlagt saken.

Forslag til vedtak
Revisjonen bes å gjennomføre prosjektet i henhold til plan for forvaltningsrevisjon 2013-2016. Prosjektplanen legges til grunn for prosjektet sykefravær og tjenestekvalitet. Ved eventuelle større endringer i prosjektplanen orienterer revisjonen kontrollutvalget om dette.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	**Utskrift** ØRRD

Sak:
PROSJEKTPLAN

Prosjekt:
Sykefravær og tjenestekvalitet

1 Bakgrunn

Sykefravær har økonomiske konsekvenser og kan føre til et dårligere servicetilbud. En kommune som mangler viktig fagkompetanse på enkelte områder er også mer sårbar overfor et høyt sykefravær når det gjelder de kommunale tjenestene. Lønn og sosiale utgifter er en stor utgift for kommunen, og et høyt sykefravær fører til store kostnader for kommunen. Sykefraværet varierer fra virksomhet til virksomhet og kan ha direkte konsekvenser på tjenestekvaliteten. Kontrollutvalget ønsker å sette fokus på kommunens arbeid med sykefravær og konsekvenser for tjenestekvaliteten.

Prosjektet er bestilt gjennom plan for forvaltningsrevisjon 2013-2016. Prosjektet er bestilt som et felles forvaltningsrevisjonsprosjekt for kommunene Eidsvoll, Gjerdrum, Hurdal, Nannestad og Ullensaker.

2 Kunnskap om revisjonsobjektet

Tabell 1: Sykefravær

Totalt sykefravær (i %)	2008	2009	2010	2011
Eidsvoll	9,7	10,3	9,0	8,9
Ullensaker	9,8	10,9	9,4	9,8
Nannestad	9,4	9,6	8,0	8,6
Hurdal	10,7	11,4	10,8	7,8
Gjerdrum	9,5	8,7	8,1	7,7

Kilde: Kommunenes årsmeldinger 2008-2011

Sykefraværet for kommunen totalt sett varierer fra 7,7 % i Gjerdrum som har det laveste sykefraværet og til 9,8 % i Ullensaker som har det høyeste sykefraværet. Kommunene rapporterer om et generelt høyt sykefravær innen for pleie- og omsorgstjenestene.

3 Formål

Formålet med denne undersøkelsen er å vurdere kommunenes tiltak når det gjelder reduksjon av sykefravær generelt, og hvordan disse tiltakene har fungert i pleie- og omsorgssektoren spesielt. Fokus vil også ligge på konsekvenser av høyt sykefravær for tjenestekvaliteten.

4 Problemstillinger/avgrensinger

Problemstillinger:

1. I hvilken grad har kommunen iverksatt tiltak for å redusere sykefravær?
2. I hvilken grad har tiltakene vært egnet til å forebygge og redusere sykefravær i pleie- og omsorgssektoren?
3. På hvilken måte kan høyt sykefravær innen pleie- og omsorgssektoren, svekke tjenestekvaliteten?

Sak:
PROSJEKTPLAN

Prosjekt:
Sykefravær og tjenestekvalitet

Avgrensing:

I den første problemstillingen ser vi på om kommunene iverksetter tiltak som innebærer å følge sine egne forpliktelser med tanke på avtaler de selv har inngått, og relevant regelverk. Problemstillingen åpner i tillegg for å se på tiltak kommunene har innført som ikke nødvendigvis har vært lovpålagte. Når det gjelder avgrensing av begrepet «tiltak» vil vi benytte oss av en ganske vid definisjon der både mer spesifikke tiltak i tillegg til mer generelle avtaler som har blitt inngått, for eksempel IA-avtalen, vil bli benevnt som tiltak.

I den andre problemstillingen avgrenser vi undersøkelsen til å omfatte pleie- og omsorgssektoren. Dette er en sektor som er kjent for å ha høyt sykefravær på landsbasis, der man også har store utfordringer med tanke på sykefraværsreduksjon[1].

Til sist vil vi forsøke å ta rede på hvilke konsekvenser høyt sykefravær innenfor pleie- og omsorgssektoren kan ha for tjenestekvaliteten. Grunnen er at kontrollutvalget ønsker at vi også ser på sykefravær i sammenheng med tjenestekvalitet. Det er åpenbart at sykefravær har negative økonomiske konsekvenser, men det er andre konsekvenser som er mindre åpenbare som det kan være viktige å få satt fokus på.

5 Forventet nytte av prosjektet

Gjennom denne undersøkelsen ønsker vi å på en grundig måte, både ved bruk av mer generelle undersøkelser i tillegg til mer dyptgående og avgrensede undersøkelser, få satt fokus på kommunens arbeid med sykefravær og konsekvensene for tjenestekvaliteten.

Dersom man finner tiltak som har fungert godt innenfor pleie- og omsorgssektoren vil man videre kunne tenke seg at tilsvarende tiltak kan være effektive innenfor for eksempel skole eller andre sektorer i kommunen. Tanken er at det som kan fungere i en såpass «vanskelig» sektor, også kan fungere i andre sektorer. Slik sett kan funnene ha en viss grad av ytre validitet, eller overføringsverdi, mot andre sektorer enn kun pleie- og omsorgssektoren.

Med undersøkelsen søker vi også å avdekke hvordan høyt sykefravær kan påvirke tjenestekvaliteten. Funn her vil kunne indikere alvorlighetsgrad med tanke på sykefraværets påvirkning av tjenestekvalitet, samt grad av hastverk når det gjelder å få satt inn flere tiltak, samtidig som man eventuelt opprettholder effektive tiltak.

6 Metode

Forvaltningsrevisjonsprosjektet vil bli gjennomført i tråd med RSK 001 - Standard for forvaltningsrevisjon, som er fastsatt av styret i Norges Kommunerevisorforbund. Standarden bygger på internasjonalt anerkjente standarder og prinsipper vedtatt av International

[1] Kilder er blant annet diverse rapporter om sykefravær fra hele landet som ligger ute på NKRF sine nettsider.

Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI) og The Institute of Internal Auditors (IIA).

For det første vil vi samle inn og analysere tilgjengelig dokumentasjon som er relevant for våre problemstillinger. Alt fra politisk vedtak til administrative tiltak vil kunne være mulige kilder til vårt datagrunnlag.

For det andre vil vi gjennomføre intervjuer med relevante personer i kommunen. Intervjuene vil være delvis strukturerte, det vil si at vi til intervjuet utarbeider en intervjuguide med forhåndsdefinerte spørsmål. Resultatene av intervjuene vil være et avgjørende bidrag til det datagrunnlaget vi trenger for å besvare særlig den andre og tredje problemstillingen. Metoden vil antagelig fungere mer supplerende i forbindelse med den første problemstillingen.

For det tredje vil det være aktuelt å gjøre en spørreundersøkelse av både ledere og medarbeidere i pleie- og omsorgssektoren. Gjennom denne metoden vil man kunne få flere, mer systematiske data, mens intervjuene i større grad vil være av en kvalitativ karakter der andre viktige opplysninger, som ikke så lett kommer frem i spørreundersøkelser, kan avdekkes.

Det legges opp til en metodetriangulering ved arbeidet med å skaffe frem datagrunnlag til alle tre problemstillingene. Ved å kombinere ulike metoder for å belyse samme fenomen kan forholdene beskrives fra flere vinkler. Dersom mønsteret eller bildet vi finner er lignende ut fra bruk av flere metoder styrkes kvaliteten på undersøkelsen.

7 Kilder og revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres mot. Revisjonskriteriene danner grunnlaget som revisjonen trenger for å vurdere om det foreligger avvik eller svakheter på det området som er gjenstand for forvaltningsrevisjon.

7.1 Kilder:

- Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. av 17.06.2005 nr. 62 (Arbeidsmiljøloven)
- Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene av 27.06.2003 nr. 792
- Intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv 1. mars 2010 – 31. desember 2013 av 24. februar 2010
- Avtale mellom Nannestad kommune og NAV: *Samarbeidsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv*, av 25.01.2011
- Avtale mellom Gjerdrum kommune og NAV: *Samarbeidsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv*, av 18.01.2011
- Avtale mellom Ullensaker kommune og NAV: *Samarbeidsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv*, av 02.12.2010
- Avtale mellom Eidsvoll kommune og NAV: *Samarbeidsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv*

- Avtale mellom Hurdal kommune og NAV: *Samarbeidsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv*
- Kommunesektorens Interesse- og Arbeidsgiverorganisasjon, KS, (2007): «Arbeidsgiverstrategi mot 2020 – Stolt og unik», Oslo: Kommuneforlaget AS

Arbeidsmiljøloven stiller en del krav til arbeidsgivere når det gjelder arbeid for å sikre at arbeidstakernes helse, miljø og sikkerhet blir ivaretatt. Vi vil fokusere på de krav som omhandler arbeid med sykefravær. I henhold til arbeidsmiljøloven § 3-1 (1) skal «(...)arbeidsgiver sørge for at det utføres systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid på alle plan i virksomheten».

Arbeidsmiljøloven § 3-1 (2), definerer hva systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid innebærer. I følge § 3-1 (2) punkt a, skal arbeidsgiver «fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet». I henhold til § 3-1 (2) punkt f, skal arbeidsgiver «sørge for systematisk arbeid med forebygging og oppfølging av sykefravær».

Videre sier arbeidsmiljøloven § 3-4 at «[a]rbeidsgiver skal, i tilknytning til det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet, vurdere tiltak for å fremme fysisk aktivitet blant arbeidstagerne». Denne bestemmelsen er «først og fremst en 'signal- og bevisstgjøringsbestemmelse' som skal bidra til at virksomhetene, gjennom økt fokus på tiltak for å fremme fysisk aktivitet for arbeidstakerne, skal oppnå gunstige helseeffekter[2]». En slik mer gunstig helseeffekt kan også være positiv med tanke på sykefraværet.

Kommunen plikter å føre statistikk over sykefraværet. Dette kravet fremkommer i arbeidsmiljøloven § 5-1 (4) hvor det står følgende: «arbeidsgiver skal føre statistikk over sykefravær og fravær ved barns sykdom etter nærmere retningslinjer fra Arbeids og velferdsdirektoratet, jf. Folketrygdloven § 25-2 første ledd».

Arbeidsgiver skal som tidligere nevnt fastsette mål for helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet og en del av arbeidet med helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid er å sørge for systematisk arbeid med forebygging og oppfølging av sykefravær. Kommunene Eidsvoll, Hurdal, Gjerdrum, Nannestad og Ullensaker er alle IA-bedrifter. IA-avtalens overordnede mål er å «forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærværet og bedre arbeidsmiljøet, samt hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet».

Kommunene Eidsvoll, Hurdal, Gjerdrum, Nannestad og Ullensaker har hver for seg inngått en avtale med NAV-arbeidslivssenter i Akershus som forplikter kommunene til en del målsetninger. I tilknytning til sykefravær er disse målsetningene følgende:

- Utarbeide mål for sykefraværsarbeidet og sette resultatmål for sykefraværsutviklingen.
- Etablere etterprøvbare aktivitetsmål

Ifølge KS' «Arbeidsgiverstrategi mot 2020 – Stolt og unik» må sykefraværsarbeidet være toppforankret. Dette gjelder både det politiske og det administrative. Det er viktig med et

[2] Ot.prp.nr.49 (2004-2005) *Om lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven)*

vedvarende engasjement fra lederne for å sikre suksess i arbeidet. Dette innebærer en systematisk lederforankret innsats når det gjelder oppfølging av sykemeldte, å sette forpliktende mål når det gjelder sykefraværsreduksjon, i tillegg til å holde fokus på nærværsfremmende faktorer.

Når det gjelder krav om tjenestekvalitet i pleie- og omsorgstjenesten i kommunene reguleres dette av forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting § 3. Her kreves det blant annet at kommunene skal etablere et «system av prosedyrer» som skal se til at de som skal yte tjenestene kontinuerlig tilstreber at hver bruker får tjenester som tilsvarer behovene «til rett tid», samt at «det gis et helhetlig, samordnet og fleksibelt tjenestetilbud som ivaretar kontinuitet i tjenesten».

Videre sier forskriften at kommunen for å løse disse oppgavene skal, «utarbeide skriftlige nedfelte prosedyrer som søker å sikre at brukerne av pleie- og omsorgstjenester får tilfredsstilt grunnleggende behov.» Dette handler blant annet om at brukerne i forbindelse med tjenestetilbudet skal oppleve trygghet, respekt og forutsigbarhet. At de skal få «tilbud om varierte og tilpassede aktiviteter», samt få «følge en normal livs- og døgnrytme, og unngå uønsket og unødig sengeopphold».

7.2 Oppsummering av revisjonskriteriene i tilknytning til hver problemstilling

1. I hvilken grad har kommunen iverksatt tiltak for å redusere sykefravær?

Revisjonskriterier:

- Kommunen skal sørge for systematisk arbeid med forebygging og oppfølging av sykefravær, dette innebærer at:
  - Kommunen skal føre statistikk over sykefravær.
  - Kommunen skal utarbeide mål for arbeid med forebygging og oppfølging av sykefravær, disse skal dokumenteres.
  - Kommunen skal føre oversikt over de tiltak de har iverksatt for å forebygge og følge opp sykefravær.

2. I hvilken grad har tiltakene vært egnet til å forebygge og redusere sykefravær i pleie- og omsorgssektoren?

Revisjonskriterier:

- Tiltakene skal være egnet til å forebygge og redusere sykefraværet (mål for IA-avtalen).
- Tiltakene skal være toppforankret både politisk og administrativt (forskning KS).

3. På hvilken måte kan høyt sykefravær innen pleie- og omsorgssektoren, svekke tjenestekvaliteten?

Revisjonskriterier:

- Brukerne skal få tjenester tilsvarende behov til rett tid, og det skal gis et helhetlig, samordnet og fleksibelt tjenestetilbud som ivaretar kontinuitet i tjenesten.
- Brukerne skal få tilfredsstilt grunnleggende behov, blant annet forutsigbarhet, å unngå uønsket sengeopphold, samt varierte og tilpassede aktiviteter.

8 Tidsramme

Prosjektet planlegges gjennomført første halvår 2013 og forventes behandlet i kontrollutvalget høsten 2013.

Sak nr.	Sak	Møtedato
12/2013	Tiltaksplanen – saker til oppfølging/behandling.	28.02.13

Saksbehandler

- Øystein Hagen

Saksdokumenter

Vedlegg: tiltaksplanen 2013

Saksopplysninger

Hvert møte legger sekretær frem tiltaksplanen (saker til oppfølging/behandling)

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	**Utskrift**

TILTAKSPLAN 2013

KONTROLLUTVALGET I HURDAL KOMMUNE

Revidert 1.2.13

Utarbeidet av Romerike kontrollutvalgssekretariat IKS

Tilsyn med forvaltningen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
Følgende rapportering sendes fortløpende (til sekretariatet)	• Samme økonomiske rapportering som formannskapet får. • Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging. • Alle innkallinger/protokoller fra kommunestyret og øvrige politisk utvalg (sendes rett til medlemmene). • Rådmannens rapportering av oppfølging av KS-saker (hvert kvartal). • Informasjon fra rådmann/enhetene vedrørende eventuelle mislighetssaker og anmeldelser.
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	• Samtale med ordfører og rådmann. • Rapporteringer fra rådmannen: o Økonomisk situasjon. o Anmeldelser og varsling (rutiner for varsling). • Informasjon fra enhetene/virksomhetene/tjenestene *(spesifisert under hvert enkelt møte).* • Sekretariatets oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse. • Tiltaksplan – oppfølging/behandling • Oppfølging av KS-saker
Aktuelle forhold tatt med i årsplanen, eventuell oppfølging diskuteres i kontrollutvalget og spesifiseres nedenfor	I den grad følgende temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, vil vi be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på følgende områder: • Rådmannens interne kontroll • Delegasjonsreglement og praktisering av delegasjoner
1.2.13	• Tilbakemelding på tilsyn gjennomført av fylkesmannen.
28.2.13	• Orientering fra Rådmann om arbeidskontrakter og stillingsbeskrivelser • (Behandle skatteoppkrevers årsrapport for 2012?) og kontrollrapport fra Skatteetaten. • Oppfølging av KS-saker.
22.5.13	•
13.9.13	• Beregningsgrunnlaget av barnehagetilskudd til private barnehager (Punkt 4 i «plan for å lukke avvikene etter tilsyn i barnevernet 2012» følges opp)
22.11.13	• Budsjettet og oppfølging av vedtaket.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	• Rapportering fra revisjonen om revisjonsarbeidet og aktuelle saker.
1.2.13	•
28.2.13	•
22.5.13	• Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapene.
13.9.13	
22.11.13	

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Utgangspunktet for oppgavene er plan for forvaltningsrevisjon. [1]

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
1.2.13	
28.2.13	• Behandling av forvaltningsrevisjonsprosjektet – IKT-sikkerhet og personvern. • Prosjektplan – Sykefravær og tjenestekvalitet.
22.5.13	•
13.9.13	• Behandling av forvaltningsrevisjonsprosjektet – sykefravær og tjenestekvalitet.
22.11.13	•

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Utgangspunktet for oppgavene er plan for selskapskontroll. [2]

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
1.2.13	
22.5.13	• Revidering av retningslinjer for selskapskontroll (vedlegg 2 i plan for selskapskontroll) o Det holder at utvalget legger en plan for perioden (ikke årlig) o Revisjonene slår seg sammen, det nye navnet bør inn
13.9.13	•
22.11.13	• Gjøre en vurdering av selskapskontroll iht. plan for selskapskontroll for 2013-2016.

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
I hvert møte eller når kontrollutvalget bestemmer det	Revisjonen orienterer løpende om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2013. Revisjonens plan for Hurdal kommune er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
1.2.13	
22.5.13	• Behandling av årsregnskapet. • Årsrapport for regnskapsrevideringen for 2012 legges frem.
13.9.13	•
22.11.13	• Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere.[3] • Oppdragsansvarlig revisors (både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) habilitetserklæring for Hurdal kommune for revisjonsåret 2013 legges fram for kontrollutvalget. • Vandelsattest for oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor (jf. KU-sak xx/xx).

[1] Plan for forvaltningsrevisjon for 2013-2016, vedtatt i kommunestyret 06.02.13. En prioritet over vedtatte prosjekter ligger som vedlegg 3 til årsplanen for 2013.

[2] Plan for selskapskontroll for 2013-2016 ble vedtatt i kommunestyret 06.02.13. En oversikt over eierinteresser i selskaper/samarbeid ligger som vedlegg 4 til årsplanen for 2013.

[3] http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_regnrev.pdf og http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_forv_rev.pdf

Budsjettbehandlingen

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
1.2.13	•
22.5.13	•
13.9.13	• Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2014 legges fram for kontrollutvalget. • Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).
22.11.13	

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
1.2.13	• Kontrollutvalgets årsrapport for 2012 behandles og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret av resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (rådmannens oppfølging av eventuelle anbefalinger), skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten. • Kontrollutvalgets årsplan for 2013 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret.
22.5.13	•
13.9.13	•
22.11.13	• Kontrollutvalgets årsplan for 2014 vedtas og oversendes deretter til kommunestyret.

Sak nr.	Sak	Møtedato
13/2013	Oversikt over oppfølging av kontrollutvalgets vedtak 2013, sist redigert 21.2.13.	28.02.13

Saksbehandler

- Øystein Hagen

Saksdokumenter

Vedlegg: Saker behandlet i kontrollutvalget i 2013.

Saksopplysninger

Hvert møte legger sekretær frem oversikt over saker behandlet i kontrollutvalget.

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	Utskrift

KONTROLLUTVALGET I HURDAL KOMMUNE

SAKER BEHANDLET I KONTROLLUTVALGET I 2013

Møte	Saknr.	Sak	Vedtak	Sendes/ behandles	Behandlet	Oppfølging	Ferdig
1.2.13	02/2013	Overføring av sekretærtjenester	Saken tas til orientering.				✓
1.2.13	03/2013	Forslag til kontrollutvalgets årsrapport 2012	Kontrollutvalget vedtar sekretærs forslag til årsrapport for 2012 og oversender årsrapporten til kommunestyret til orientering med de endringer som fremstår.	Oversendt kommunestyret 5/2 - 2013		Avventer svar på utskrift av kommunestyre saken	
1.2.13	04/2013	Forslag til kontrollutvalgets årsplan og virksomhetsplan for 2013.	1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen og tiltaksplanen for 2013 med de endringer som fremkom. 2. Årsplanen sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak: o Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2013 til orientering.	Oversendt kommunestyret 5/2 - 2013		Avventer svar på utskrift av kommunestyre saken	
1.2.13	05/2013	Aktuelle saker	Saken tas til orientering.			Punkt 4 i «plan for å lukke avvikene etter tilsyn i barnevernet 2012» følges opp i kontrollutvalgsmøte 13. september.	
1.2.13	06/2013	Saker til oppfølging/behandling	Sakene tas til orientering.			Dagens liste over saker til oppfølging/behandling innarbeides inn i tiltaksplanen.	✓
1.2.13	07/2013	Eventuelt	Sakene tas til orientering.	Rådmannen inviteres til en orientering 28/2-2013.	Det ble vedtatt et nytt møte i kontrollutvalget 28. februar 2013.		✓

Sak nr.	Sak	Møtedato
14/2013	Eventuelt.	28.02.13

Saksbehandler

- Øystein Hagen

Saksdokumenter

Saksopplysninger

Neste møte i kontrollutvalget er berammet til:

Torsdag 22.5.2013 kl. 08.00

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalgets vedtak	
Sign.	**Utskrift**